

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

Covarrubias y Leyva, Diego de

Antverpiae, 1610

Cap. VIII. Pacti, Qvod De Retrovendo Vvlgo Dicitvr, Propriavis Et Natvra
Expenditvr.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96570)

& ibi. Panormit. in cap. constitutus. de religiof. domib. Et licet Auctor legem contractus à se hic descriptam, in censibus perpetuis tantum receptam tradat, illam tamen ob rationis identitatem etiam in censu redimibili obtinere affirmat Gutierrez. de iuram. confirmat. part. 1. cap. 3. nu. 10. & lib. 2. practie. quest. 168. num. 10. Prædicta autem in censibus reservatiuis, non vero in consignatiuis procedunt. Molina tom. 2. Disput. 390. versic. quod attinet ad contractus, & DD. relati à Feliciano de Solis. tractat. de Censib. lib. 1. cap. 10. num. 11.

Num. 5.

Versic.

QUARTO.

Saluaque manet obligatio personalis ad solutionem annui redditus, super re perempta constituti.

Sententiam hanc apud Hispanos magis seruari testatur Matienzo gl. 1. in l. 1. tit. 15. de los censos. lib. 5. noua Recopilat. quæ apud Antuerpienses multisq. Belgij in partibus etiã obtinet.

Num. 6.

Possessor tamen prædij super quo annuus redditus fuit constitutus cõueniri poterit ad eius solutionem, etiam nullã facta nec præmissa excussione, &c.

Non tamen credendum est hoc esse peculiare in sola hypotheca censuali, cum & alij casus occurrant in quibus agi potest aduersus tertios pignorum possessores, non excussio principal. idotaalem enim hypothecam hoc priuilegio gaudere docuit Alberic. in l. vbi adhuc C. de iure dot. quinimo fiscus agere potest aduersus tertios possessores non excusso debitore principali: puta quando agit pro tributo, & cõtra fundi tributarij possessorem: nam si pro alio fiscali debito agatur, excussio præmittenda est secundum Gasparem Rodericum de redditibus lib. 2. q. 9. num. 53.

Fortionem quidem omnibus alijs, &c.

In hoc censuum vel annuorum reddituum tractatu etiam singulare est, quod ius competens ad rescissionem censiticij contractus pariter sit reale, affixum & inherens ipsi rei. Quocirca non solum aduersus creditorem principale aut cessionarium, verum etiam aduersus quemcumque quasi-possessorem iuris percipiendi redditu intentari potest, quod diligenter obseruandum esse monet Felician. lib. 2. de censib. cap. 1. num. 28.

Versic. HINC ETIAM DEDVCITVR.

Posse annui redditus emptorem si voluerit omisso tertio fundi possessore agere ad annuũ redditum aduersus ipsum constituentẽ vel eius heredes, et si ipsi non possideant.

Contrarius apud Antuerpienses inualuit vsus, apud quos prius excuti debet fundus eiusque possessor, antequã aduersus venditorem annui redditus eiusque heredes agi possit: & ita etiam videtur sentire Valasc. de iure emphyt. quest. 32. nu. 14.

Num. 7.

Et ideo ad quæstionem propositam respondendum esse censeo, &c.

Quamuis Auctor in hanc sententiam inclinẽt, vix tamẽ est inuenire rationem differentie inter hypothecã census, & illam quæ ceteris contractibus adicitur. vnde hanc Auctoris sententiam reprobat Felician. lib. 3. de censib. cap. 4. n. 11.

CAP. VIII.

FACTI, QVOD DE RETROVENDENDO VVLGO
DICI TVR, PROPRIA VIS ET NATVRA
EXPENDITVR.

Num. 4.

Versic.

CÆTERVM.

Hanc controuersiam & definitionem delictandam esse arbitrio boni viri ac iudicis discreti, qui ex varijs coniecturis arbitretur contractum vel iniquum esse, vel iusta ratione tolerandum.

Plenẽ & eruditẽ Menoch. lib. 3. præsumpt. 122. vbi Auctorẽ sequitur: referens diuersas præsumptiones quibus animus iudicantis circa præsentem controuersiam instrui seu moueri potest. de his etiam latẽ Molina tom. 2. disput. 379. versic. hoc loco. & seq.

Num. 7.

Quia etsi pactio illicita sit eaque ex causa contractu reiicienda, non ex hoc necessitate colligitur venditionem seu emptionem istam vsurariam esse. &c.

Multum interest in hac annuorum reddituum materia vtrum pactio contractui adiecta sit illicita, an vero vsuraria. Priori quippe casu vitiatu pactio, posteriori autem vitiatu contractus census, & soluti canones in sortem imputantur. Felician. lib. 1. cap. 7. nu. 6.

Quæ nam autem pacta contractum censitium vitiant, & quæ vitentur, tradit idem Felician. eodem lib. 1. cap. 10. nu. 28. vbi quidem sex prioris generis posterioris vero decem recenset. latẽ de his etiam Gaspar Roderic. tract. de annuũ reddit. lib. 2. q. 1. Quæ res cum ex eo maxime dependeat an pactio contractui adiecta eius substantia, naturalia, vel accidentalia concernant, poterunt horum descriptiones apud Menoch. consil. 37. videri.

Num. 8.

Opinor hanc pactiõnem, quod annui redditus redimi non possint intra certum tempus, adeo nullam esse, vt ex ea in hac annui redditus emptione apposita, totus contractus vitiosus habeat & nullus omnino sit censendus.

Auctorem hoc loco secum pugnare existimat Felician. lib. 1. cap. 7. nu. 10. eod quod in precedenti quæstione supra. n. 7. teneat emptionem annui redditus hac appositã pactiõne, vt intra decennium illum venditori liceat redimere non vero postea, esse iniustam & illicitam sed non vsurariam in presenti vero quæstione pactiõnem ne ante decennium liceat reditũ redimere, esse vsurariã contractumque annullare, putans inter vtramque spetiem nullã fingi aut exceptiõnem posse conuenientem rationem differentie; quod vtroque casu restringatur libera facultas redimendi, & magis in priore, quã post tempus omnino tollitur libertas redemptionis, cum in posteriori solũ coarctetur quoad terminũ, manente post illum liberã facultate redimendi. sed Auctorem ab impugnatione Feliciani satis defendit Gaspar Rodericus de redditibus. 2. quest. 1. n. 75. assignans rationẽ differentie, quam Felician. excogitari posse, negat.

Cũ stipulatur Romanorum Pontificum decisio in dictis constitutionibus, quæ requirit hanc redimendi facultatem statim post venditionem venditori competere.

Limita nisi expresse actum fuerit vt quamdiu tollitur facultas redimendi fiat compensatio pretij proportionaliter nam si omnino tolli potest libertas redemptionis dato pretio respondententi aquabiliter huic oneri & grauamini, quate eodem modo non poterit libertas redemptionis tolli pro certo tempore? & sic Felician. lib. 2. cap. 7. num. 12. hanc resolutionem restringit.

CAP.